

GUALTERUS DE CASTELLIONE, MISSUS SUM IN VINEAM
K. Strecker, Moralisch-Satirische Gedichte, 6

Missus sum in vineam
circa horam nonam,
suam quisque nititur
vendere personam;
ergo quia cursitant
omnes ad coronam,
'semper ego auditor tantum, nunquamne reponam?'

Rithmis dum lascivio,
versus dum propino,
rodit forsitan aliquis
dente me canino,
quia nec afflatus sum
pneumate divino
'neque labra prolui fonte caballino.'

Licet autem proferam
verba parum culta
et a mente prodeant
satis inconsulta,
licet enigmatica
non sint vel occulta,
'est quodam prodire tenus, si non datur ultra'.

Cur sequi vestigia
veterum refutem,
adipisci rimulis
corporis salutem,
impleri divitiis
et curare cutem?
'Quod decuit magnos, cur michi turpe putem?'

Qui virtutes appetit,
labitur in imum,
querens sapienciam
irruit in limum.
Imitemur igitur
hec dicentem mimum:
'O cives, cives, querenda pecunia primum!'

Hec est, que in sinodis
confidendo tonat,
in electionibus
prima grande sonat;
intronizat presules,
dites impersonat:
'Et genus et formam regina pecunia donat.'

Adora pecuniam,
qui deos adoras!
Cur struis armaria,
cur libros honoras?
Longas fac Parisius

vel Athenis moras:
'Si nichil attuleris, ibis, Homere, foras.'

Disputet philosophus
vacuo cratere,
sciat, quia minus est
scire quam habere;
nam si pauper fueris,
foras expellere,
'ipse licet venias musis comitatus, Homere'.

Sciat artes aliquis,
sit auctorum plenus,
quid prodest, si vixerit
pauper et egenus?
Illinc cogit nuditas
vacuumque penus,
'hinc usura vorax avidumque in tempore fenus'.

Si Joseph in vinculis
Christum prefiguratur,
si tot plagis Pharaon
durum cor indurat,
si filiis Israel
exitus obturat:
'Quid valet hec genesis, si paupertas iecur urat?'

Quid ad rem, si populus
sitit ante flumen,
si montis ascenderit
Moyses cacumen
et si archam federis
obumbravit numen?
'Malo signatas carnes quam triste legumen.'

Illud est, cur odiens
studium repellam
paupertatem fugiens
vitamque misellam.
Quis ferret vigilias
frigidamque cellam?
'Tucius est iacuisse thoro, tenuisse puellam.'

Quidam de sciencia
tantum gloriantur
et de pede Socratis
semper cornicantur
et dicunt, quod opes his,
qui philosophantur,
'non bene conveniunt nec in una sede morantur'!

Idcirco divicias
forsan non amatis,
ut eternam postmodum
vitam capiatis.
Heu mentes perditae!
Numquid ignoratis,
'quod semper multum nocuit differre paratis'?

Si pauper Diogenes

fuit huius sortis,
si Socrates legitur
sic fuisse fortis,
Iuvenalis extitit
magister cohortis
'marmoreisque satur iacuit Lucanus in hortis'.

Heu quid confert pauperi
nobilis propago?
Quid Tityrus patula
recubans sub fago?
Ego magis approbo
rem, de qua nunc ago;
'nam sine divitiis vita est quasi mortis imago'.

Semper habet comitem
paupertas merorem,
perdit fructum Veneris
et amoris florem,
quia iuxta nobilem
versificatorem
'non habet, unde suum paupertas pascat amorem'.

Adde, quod superbia
sequitur doctores,
inflati sciencia
respuunt minores;
ergo sic impletum est,
quod dicunt auctores:
'Inquinat egregios adiuncta superbia mores.'

Sit pauper de nobili
genere gigantum,
sciat, quantum currat sol
et Saturnus quantum,
per se solus habeat
totum fame cantum:
'Gloria quantalibet quid erit si gloria tantum?'

Audi, qui de Socrate
disputas et scribis,
miser, vaca potius
potibus et cibus.
Quod si dives fieri
noles vel nequibis,
'inter utrumque tene, medio tutissimus ibis'.